

**สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร***
**SCHOOL ADMINISTRATOR COMPETENCIES IN THE NEW ERA AFFECTING
ACTIVE LEARNING MANAGEMENT OF TEACHERS IN SCHOOLS
UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE
SISAKET YASOTHON**

จักรกฤษณ์ หนาแน่น¹, จุฬาลักษณ์ โสระพันธ์², กุลชลี จงเจริญ³
Jakkrit Na-nan¹, Chulalak Sorapan², Koolchalee Chongcharoen³
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช^{1,2,3}
Sukhothai Thammathirat Open University^{1,2,3}
Email : krubajane@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ 2) ระดับของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา 3) ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่กับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา และ 4) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 342 คน โดยใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่และแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .98 และ .95 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย

ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่กับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา ในภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .82 และ 4) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 67.40

คำสำคัญ : สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา; การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู; มัธยมศึกษา

ABSTRACT

The objectives of this research were to study (1) the level of competencies in the new era of school administrators; (2) the level of active learning management of teachers in schools; (3) the relationship between competencies in the new era of school administrators and active learning management of teachers in schools; and (4) competencies in the new era of school administrators affecting active learning management of teachers in schools under the Secondary Educational Service Area Office Si Sa Ket Yasothon. The research sample consisted of 342 teachers in the above-mentioned schools, obtained by stratified random sampling based on school size. The sample size was determined based on Krejcie and Morgan's Sample Size Table. The employed research instrument was a questionnaire with reliability coefficients of .99 and .97, respectively. Statistics employed for data analysis were the percentage, mean, standard deviation, correlation coefficient, and simple linear regression analysis.

The research findings showed that (1) Overall, the competencies of school administrators in the new era were rated at the highest level; (2) Overall, the active learning management of teachers in schools was rated at the highest level; (3) the overall competencies in the new era of the school administrators correlated positively at the highest level with the overall active learning management of the teachers that was significant at the .01 level of statistical significance, with the correlation coefficient of .82; and (4) competencies in the new era of the school administrators affected active learning management of the teachers in schools under the Secondary Educational Service Area Office Si Sa Ket Yasothon significantly at the .01 level of statistical significance, with the predicting power of 67.40 percent.

Keywords : Competencies of school administrator; Active learning management of teacher; Secondary education

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ในยุคปัจจุบันที่มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยมีอิทธิพลมาจากความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัล ปัญญาประดิษฐ์ และการพัฒนาของเทคโนโลยีการสื่อสารเครือข่ายไร้สายในยุคที่ 5 ที่เข้ามามีบทบาทในการดำเนินชีวิตในทุกด้าน สังคมต้องรับมือกับความท้าทายใหม่ๆ ในอุตสาหกรรมเริ่มมีการนำเครื่องจักรหุ่นยนต์มาใช้งานทดแทนแรงงานมนุษย์ มีการนำปัญญาประดิษฐ์มาใช้ในการควบคุมเครื่องจักรหุ่นยนต์ ประมวลผลข้อมูลขนาดใหญ่ การสื่อสาร การแปลภาษา และการออกแบบกราฟิก ดังนั้นในตลาดแรงงานจึงมีความต้องการบุคลากรที่มีสมรรถนะสูง มีทักษะทางเทคโนโลยี ทักษะการคิดขั้นสูง ทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันได้

กระทรวงศึกษาธิการจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียน โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนทุกคนมีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พัฒนาผู้เรียนบรรลุขีดความสามารถ สนองตอบและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ซึ่งต้องอาศัยการขับเคลื่อนนโยบายจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนนโยบายในระดับสถานศึกษา ไปสู่การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องพัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่

สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่ เป็นความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ พฤติกรรม และความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ที่นำมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลให้การบริหารบรรลุตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ (วรณศิริ คตะโต, 2566) โดยมุ่งเน้นในด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษา การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง การพัฒนาตนเองเพื่อรับมือกับความท้าทายใหม่ และความคาดหวังที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (Kin & Kareem, 2019) ซึ่งในบริบทของการศึกษาในยุคปัจจุบันที่เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทการจัดการศึกษา ตั้งแต่การบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับครูและบุคลากรในสถานศึกษา ลดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน แก้ปัญหาการสื่อสารที่ล่าช้า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่จึงมีความสำคัญในการบริหารการศึกษายุคใหม่เพื่อนำพาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ สามารถสนองตอบต่อการแข่งขันและก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก (สิริลักษณ์ น้ำใส, 2566) สามารถขับเคลื่อนระบบการจัดการศึกษาในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ครู และสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ (พัชนียา ราชวงษ์ และอำนาจ ทองโปร่ง, 2565) และยกระดับการจัดการเรียนรู้และคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งในปัจจุบันการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนจะเน้นไปที่การจัดการเรียนรู้เชิงรุก ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีสมรรถนะของผู้บริหารยุคใหม่ มีลักษณะเฉพาะตนที่เป็นผู้เรียนรู้และพัฒนาตนเองในทุกด้าน มีความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการบริหารจัดการและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ สามารถสื่อสาร จูงใจครูในสถานศึกษา และบริหารการทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ สมรรถนะเหล่านี้จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู จากงานวิจัย พบว่าสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษามีอิทธิพลอย่างสูงต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ และเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่รับประกันความมีประสิทธิภาพของกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา (Bairasauskiene, 2017) ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่ พัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา ทั้งด้านความรู้ ความสามารถ และทักษะที่ทันสมัย ย่อมสามารถส่งเสริมสนับสนุนครูในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในปัจจุบันได้อย่างเต็มศักยภาพ

ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง ด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า ไม่เพียงแต่เป็นผู้ฟัง ผู้เรียนต้องอ่าน เขียน ตั้งคำถาม อภิปราย และลงมือปฏิบัติจริง โดยคำนึงถึงความรู้เดิมและความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ผู้เรียนจะถูกเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562) โดยการผู้เรียนมีส่วนร่วมและในการทำกิจกรรมร่วมกัน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต้องสอดคล้องกับความ

สนใจในชีวิตจริง ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้หรือสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเอง (อรไท แสงลุน, 2564) ครูผู้สอนมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือแนะนำ สร้างสถานการณ์ ปัญหาและปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เมื่อผู้เรียนเผชิญกับสถานการณ์ที่ท้าทายหรือเมื่อมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นที่มีความคิดต่างกัน จะช่วยกระตุ้นให้เกิดความขัดแย้งทางปัญญา (สุมาลี ชัยเจริญ และคณะ, 2549) ทำให้ผู้เรียนเกิดความสงสัย เกิดความสนใจในการเรียนรู้ ต้องการหาคำตอบ และสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง การจัดการเรียนรู้เชิงรุกมีความสำคัญในการส่งเสริมการพัฒนาความคิด และทักษะของผู้เรียน โดยครูผู้สอนจะต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ และมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อสะท้อนผลและปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกจึงเป็นหนึ่งในนโยบายสำคัญของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการส่งเสริมสนับสนุนให้จัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษา ส่งผ่านมายังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร มีนโยบายในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา มีการกำกับ ติดตาม วัดและประเมินผลการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในด้านการใช้เทคโนโลยี การสร้างสรรค์นวัตกรรม ในการบริหารจัดการสถานศึกษาและพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ได้ผู้เรียนที่มีคุณภาพตอบสนองต่อความต้องการและความเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน แต่จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินักเรียนขั้นพื้นฐาน (O-NET) คะแนนเฉลี่ยในภาพรวมของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 เมื่อเปรียบเทียบกับระดับเขตพื้นที่ กับ ระดับประเทศ พบว่า คะแนนเฉลี่ยในภาพรวมทั้งสองระดับชั้นต่ำกว่าระดับประเทศ ในปีการศึกษา 2564 และคะแนนเฉลี่ยในภาพรวม เมื่อเปรียบเทียบกับผลการทดสอบระหว่างปีการศึกษา 2564 และปีการศึกษา 2565 พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยในภาพรวมต่ำลง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร, 2566) จากข้อมูลดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าจำเป็นต้องพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู ซึ่งครูจำนวนไม่น้อยยังขาดความเข้าใจที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก รวมทั้งยังขาดทักษะในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูบางส่วนยังยึดติดกับวิธีการสอนแบบเดิม ขาดการบูรณาการเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาผลการเรียนและคุณภาพของผู้เรียน ขณะเดียวกันสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ก็มีบทบาทสำคัญในการผลักดันนโยบายสู่การปฏิบัติ ถึงแม้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร มุ่งเน้นและต้องการที่จะพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในเรื่องของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องเห็นได้จาก การจัดอบรมพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยี ปัญญาประดิษฐ์ และการสร้างสรรค์นวัตกรรม 1 นวัตกรรม ในทุกปีการศึกษา ก็ยังพบปัญหาเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่ จากงานวิจัยที่ศึกษา สมรรถนะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่ยังมีข้อจำกัดในด้านการออกแบบเชิงระบบด้านเทคโนโลยี (ฉันทพร สะสมผลสวัสดิ์, เจริญวิษณุ สมพงษ์ธรรม และสมหมาย สร้อยนาทพงษ์, 2567) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ และนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา

จากความสำเร็จและปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่ให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในยุคปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูภายในสถานศึกษา เพื่อยกระดับการจัดการเรียนรู้ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมในยุคปัจจุบัน

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร

2.2 เพื่อศึกษาระดับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร

2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่กับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร

2.4 เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร สามารถใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนและกำหนดนโยบาย เพื่อพัฒนาสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร

3.2 ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ใช้เป็นข้อมูลสำหรับพัฒนาสมรรถนะตนเอง กำหนดนโยบายวางแผน พัฒนาสถานศึกษา พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.3 ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ใช้เป็นข้อมูลในปรับปรุง การพัฒนาการจัดการรู้ให้มีคุณภาพ

4. สมมุติฐานการวิจัย

3.1 สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร

3.2 สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร

5. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ ประชากร ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร จำนวน 3,087 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร, 2566) กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 342 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) จากนั้นใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น ตามขนาดของโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ และตอนที่ 3 การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามวิธีของ Likert ดำเนินการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและนิยามตัวแปร (Index of Item Objective Congruence : IOC) อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 มีค่าความเที่ยง (Reliability) เท่ากับ .98 และ .95 ตามลำดับ ใช้ google forms เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 342 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และได้ตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean: M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : SD) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis)

6. ผลการวิจัย

6.1 ผลการวิเคราะห์ระดับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ในภาพรวมและรายด้าน

สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่	M	SD	แปลผล
1. ลักษณะเฉพาะตนของผู้ผู้นำ	4.57	0.53	มากที่สุด
2. การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	4.53	0.53	มากที่สุด
3. การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี	4.61	0.59	มากที่สุด
4. การสื่อสาร จูงใจ และการทำงานเป็นทีม	4.47	0.59	มาก
เฉลี่ยรวม	4.54	0.51	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.54$, $SD = 0.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ($M = 4.61$, $SD = 0.59$) ลักษณะเฉพาะตนของผู้ผู้นำ ($M = 4.57$, $SD = 0.53$)

การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ($M = 4.53$, $SD = 0.53$) และการสื่อสาร จูงใจ และการทำงานเป็นทีม ($M = 4.47$, $SD = 0.59$) ตามลำดับ

6.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ในภาพรวมและรายด้าน

การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา	M	SD	แปลผล
1. การออกแบบการจัดการเรียนรู้	4.56	0.49	มากที่สุด
2. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.57	0.53	มากที่สุด
3. สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้	4.62	0.49	มากที่สุด
4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.49	0.53	มาก
เฉลี่ยรวม	4.56	0.47	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.56$, $SD = 0.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ($M = 4.62$, $SD = 0.49$) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($M = 4.57$, $SD = 0.53$) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ ($M = 4.56$, $SD = 0.49$) และ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($M = 4.49$, $SD = 0.53$) ตามลำดับ

6.3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่กับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร

ตารางที่ 3 สรุปค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่กับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร

ตัวแปร	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y	ระดับความสัมพันธ์
X_1	.578**	.541**	.457**	.564**	.588**	ปานกลาง
X_2	.675**	.643**	.538**	.646**	.688**	สูง
X_3	.802**	.820**	.742**	.789**	.861**	สูงมาก
X_4	.782**	.794**	.657**	.759**	.824**	สูงมาก
X	.786**	.778**	.665**	.764**	.822**	สูงมาก
ระดับความสัมพันธ์	สูง	สูง	สูง	สูง	สูงมาก	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่กับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ในภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก ($R_{xy} = .822$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูงมาก คือ ด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ($R_{xy} = .861$) และด้านการสื่อสาร จูงใจ และการทำงานเป็นทีม ($R_{xy} = .824$) มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง คือ ด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ($R_{xy} = .688$) และมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านลักษณะเฉพาะตน ($R_{xy} = .588$)

6.4 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่ายสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร

ตัวแปรทำนาย	R	R ²	Adjusted R ²	Std.Error	F	p-values
X	.822	.675	.674	.270	706.798	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 67.40 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) เท่ากับ .822 ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) เท่ากับ .675 ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายที่ปรับแก้ (Adjusted R^2) เท่ากับ .674 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Std.Error) เท่ากับ .270

ตารางที่ 5 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยคะแนนดิบ (B) และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยคะแนนมาตรฐาน (β) ของตัวแปรทำนาย ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของการถดถอย และการทดสอบนัยสำคัญค่า t ของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร

ตัวแปรทำนาย	คะแนนดิบ		คะแนนมาตรฐาน	t	p-values
	B	Std.error	β		
Constant (f)	1.093	.131		8.329	.000
X	.763	.029	.822	26.586	.000
R = .822 $R^2 = .675$ Adjusted $R^2 = .674$ Std.Error = .270 F = 706.798 Sig = .000					

จากตารางที่ 5 พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยคะแนนดิบ (B) เท่ากับ .763 และมีค่าคงที่ (f) เท่ากับ 1.093 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ .822 จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำเสนอสร้างสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$\begin{aligned}\text{สมการรูปแบบคะแนนดิบ (B)} \quad \hat{Y} &= 1.093 + 0.763(X) \\ \text{สมการรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (\beta)} \quad \hat{Z} &= 0.822(Z)\end{aligned}$$

7. อภิปรายผลการวิจัย

7.1 ผลการวิจัยระดับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร พบว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ตระหนักถึงบทบาทของผู้บริหารในการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาพัฒนาการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับกลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่ ที่มุ่งใช้ระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อบริหารจัดการ ติดตาม และประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมดำเนินนโยบาย “1 สำนักงาน 1 สถานศึกษา 1 ผู้บริหาร ครู บุคลากร 1 ห้องเรียน 1 ปี 1 นวัตกรรม” เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมอย่างต่อเนื่องทุกระดับ ซึ่งสอดคล้องกับกิตติภูมิ เรื่องเสน และสุภาวดี ลาภเจริญ (2566) ที่ศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม

7.2 ผลการวิจัยระดับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร พบว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือสื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร มุ่งพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและความเป็นมืออาชีพ โดยส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้เชิงรุกสร้างนวัตกรรม และพัฒนาสื่อเทคโนโลยีการศึกษา ผ่านการอบรมและนิเทศการสอน เพื่อให้สามารถออกแบบแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนรู้ ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน และเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ อภิवास โพธิ์ตาทอง (2563) ที่ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ผลการศึกษาพบว่า ด้านการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด

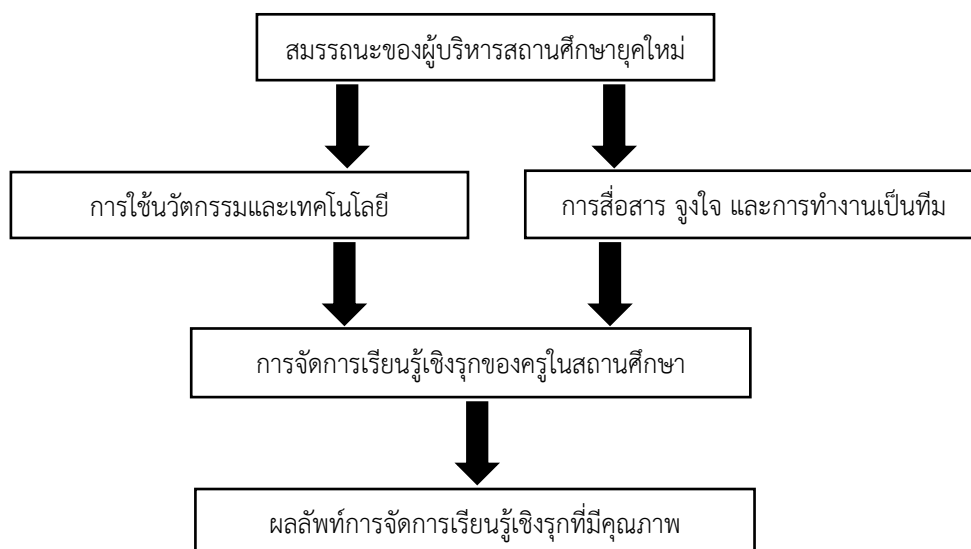
7.3 ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่กับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่กับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ในภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .822 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร มีบทบาทสำคัญในการสร้างทิศทางและบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของครู โดยเฉพาะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่ต้องอาศัยทั้งนวัตกรรมเทคโนโลยี และภาวะผู้นำทางวิชาการ ผู้บริหารที่มีสมรรถนะสูงย่อมสามารถสนับสนุนทรัพยากร จัด

อบรมพัฒนาครู และกระตุ้นให้ครูมีแรงจูงใจในการออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้ครูกล้าที่จะปรับใช้เทคนิคการเรียนรู้เชิงรุกได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ มานะ ครูธาโรจน์ (2563) ที่พบว่า สมรรถนะผู้บริหารยุคดิจิทัล โดยเฉพาะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ครูเกิดการพัฒนาการสอนเชิงรุก

7.4 ผลการวิจัยสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ทำนวยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ได้ร้อยละ 67.40 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร มุ่งพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรให้มีสมรรถนะและความเป็นมืออาชีพด้วยนวัตกรรม ผู้บริหารยุคใหม่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีบริหารจัดการ ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก และสร้างแรงบันดาลใจให้ครูพัฒนาการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน สอดคล้องกับ นิโบล เหลาหมี่ (2566) ศึกษา ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ .462 และสอดคล้องกับ บุญช่วย ศิริเกษ (2567) ที่ศึกษา คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาฉะเชิงเทรา พบว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

8. องค์ความรู้ใหม่

ผลการวิจัยครั้งนี้ยืนยันว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่เป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โดยเฉพาะสมรรถนะด้าน การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี และ การสื่อสาร จูงใจ และการทำงานเป็นทีม ซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญที่สุดในการยกระดับกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

9.1.1 สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ด้านการสื่อสาร จูงใจ และการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในกลุ่มแม้ว่าจะอยู่ในระดับมาก ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร จึงควรจัดโครงการที่ส่งเสริมผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสื่อสารโดยจัดอบรมทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้บริหาร โดยจัดเวทีหรือชุมชนการเรียนรู้ (PLC) เพื่อให้ผู้บริหารสามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ติดตามและประเมินผลการพัฒนา โดยกำหนดตัวชี้วัดความก้าวหน้า สนับสนุนให้มีการนิเทศและให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด โดยผู้เชี่ยวชาญหรือศึกษานิเทศก์

9.1.2 การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา ด้านวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในกลุ่มแม้ว่าจะอยู่ในระดับมาก ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร จึงควรส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในด้านการประเมินผลที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การใช้การประเมินตามสภาพจริง ควบคู่กับการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูเพื่อเผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดี นอกจากนี้ควรมีการนิเทศ ติดตาม และให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสนับสนุนเครื่องมือและนวัตกรรมด้านการวัดผล เพื่อช่วยให้การประเมินมีความหลากหลาย ทันสมัย และสะท้อนผลการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง

9.1.3 ด้านลักษณะเฉพาะตนของผู้นำ มีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร อยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อเทียบกับด้านอื่นๆปรากฏว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์น้อยที่สุดในกลุ่ม ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาบุคลิกภาพ ภาวะผู้นำ และทักษะการสื่อสาร เพื่อสร้างแรงบันดาลใจและเป็นแบบอย่างแก่ครู ควบคู่กับการจัดกิจกรรมพัฒนาเครือข่ายผู้นำทางการศึกษาให้สามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์และสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

9.1.4 สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา และสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่สามารถทำนายการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ได้ร้อยละ 67.40 ที่ระดับนัยสำคัญ .01 ดังนั้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารในทุกมิติโดยเฉพาะ สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ยุคใหม่ มีนโยบายหรือโครงการที่ส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้พัฒนาตนเอง เพื่อผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

9.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

9.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาสมรรถนะด้านการสื่อสาร การจูงใจ และการทำงานเป็นทีมอย่างเป็นระบบ โดยเข้าร่วมการอบรมทักษะการสื่อสารเชิงวิชาชีพ เข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และปฏิบัติตามระบบติดตามประเมินผลที่มีตัวชี้วัดชัดเจน รวมถึงรับการนิเทศและคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญอย่างสม่ำเสมอ

9.2.2 ครูผู้สอนควรพัฒนาความสามารถด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยเน้นการใช้การประเมินตามสภาพจริง การร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูเพื่อเผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดี การรับการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง และการใช้เครื่องมือหรือนวัตกรรมผลการวัดผลที่ทันสมัยและหลากหลาย เพื่อสะท้อนผลการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างแม่นยำ

9.2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรเสริมสร้างบุคลิกภาพ ภาวะผู้นำ และทักษะการสื่อสารเพื่อเป็นต้นแบบและแรงบันดาลใจแก่ครู อีกทั้งควรเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาเครือข่ายผู้นำทางการศึกษาที่มุ่งเน้นการถ่ายทอดวิสัยทัศน์และการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้เกิดประสิทธิภาพ

9.2.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาสมรรถนะด้านวิชาชีพในทุกมิติ โดยเฉพาะสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ เนื่องจากมีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูอย่างมีนัยสำคัญ การดำเนินนโยบายหรือโครงการพัฒนาผู้บริหารอย่างต่อเนื่องจะช่วยเสริมสร้างศักยภาพในการสนับสนุน ดูแล และยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างยั่งยืน

9.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

9.3.1 ควรศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา

9.3.2 ควรมีการพัฒนาตัวแบบด้านสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษาเพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวปฏิบัติ

9.3.3 ควรมีการพัฒนาตัวชี้วัดด้านสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา

10. บรรณานุกรม

- กิตติภูมิ เรืองเสน และสุภาวดี ลาภเจริญ. (2566). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. **วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์**. 6(2). 60–71.
- ฉันทพร สะสมผลสวัสดิ์, เจริญวิชัย สมพงษ์ธรรม และสมหมาย สร้อยนาคนพงษ์. (2567). สมรรถนะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาศรีสะเกษ โยธธ. **วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**. 15(1). 198–211.
- นิโลบล เหลาหมี่. (2566). ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1. **วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. บัณฑิตศึกษา : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช**.
- บุญช่วย ศิริเกษ. (2567). คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาฉะเชิงเทรา. **วารสารสิรินธรปริทรรศน์**. 25(2). 1115–1124.
- พัชนียา ราชวงษ์ และอานวย ทองโปร่ง (2565). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปกติใหม่ (New Normal) ตามการรับรู้ ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระบุรี เขต 1. **Journal of Roi Kaensarn Academi**. 7(6). 47–65.

- มานะ ครุฑาโรจน์. (2563). กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานยุค 4.0. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต. วิทยาลัยอาชีวศึกษา : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- วรุณสิริ คะตะโต. (2566). รูปแบบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อบริหารที่มีประสิทธิผลในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร (2566). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2566 - 2570) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร. ศรีสะเกษ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2567). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สิริลักษณ์ น้ำใส. (2566). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูกลุ่มโรงเรียนรัตนโกสินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. 34(2). 56–70.
- สุมาลี ชัยเจริญ และคณะ. (2549). การพัฒนากระบวนการสร้างความรู้ของผู้เรียนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivism) ด้วยความร่วมมือของครูและนักศึกษา. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อภิवास โพธิทาทอง. (2563). การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อรไท แสงลุน. (2564). การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโดยใช้การศึกษาขั้นเรียนผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- Bairauskiene, L. (2017). Headmaster's Competencies in Management Area: Evaluating the Significance Level of Managerial Competencies in Lithuanian Comprehensive Schools. *European Journal of Multidisciplinary Studies*. 2(5). 230-236.
- Kin, T. M., & Kareem, O. A. (2019). School leaders' competencies that make a difference in the era of Education 4.0: A conceptual framework. *International Journal of Academic Research Business and Social Sciences*. 9(5). 214–225.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3). 607–610.